

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. VI. Solvuntur objectiones,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77342)

specialis electio ipsius præ alijs ad gloriam: Ergo in quocumque statu consideretur homo, effectus prædestinationis ejus est effectus specialis providentiæ Dei erga ipsum.

375. Dices cum Jansenio: Si Adam in statu innocentia perseverasset usque ad finem viæ suæ, discretio hominum salvandorum, atque adeo eorum prædestinatio ad gloriam, non fuisset ex gratia, nec à Deo, sed à libero arbitrio, sive ab ejus merito ut prævisio, antequam Deus illos prædestinaret, ac proinde tunc prædestinatio hominum non fuisset specialis providentia Dei.

376. Sed contra primò: Eadem est ratio, quantum ad hoc, de hominibus in statu innocentia, ac de Angelis in statu viæ, ut fateatur Jansenius: Sed discretio bonorum & malorum Angelorum fuit ex Deo, & gratia ipsius, non verò ex libero arbitrio, sive ex ejus merito ut prævisio: Ergo & discretio hominum salvandorum à reprobis, in statu innocentia, fuisset ex Deo, non verò ex libero arbitrio, sive ex ejus merito ut prævisio. Minor probatur ex Augustino 11. de civit. cap. 19. ubi ait, *Inter sanctos Angelos & immundos fuisse discretum, ubi dictum est, & divisit Deus inter tenebras & lucem: & addit, Solus quippe Deus illa discernere potuit.* Unde Apocal. 7. omnium Angelorum in conspectu throni Dei procidentium, hæc est perpetua laus & confessio: *Benedictio & claritas, & sapientia, & gratiarum actio, honor, virtus, & fortitudo Deo nostro, in secula seculorum, Amen.* Quibus verbis, omnium bonorum gloriam ad Deum referentes, deque omnibus Deo gratias agentes, omne meritum, & omnem bonum liberi arbitrij usum, eorumque in bono perseverantiam, in Deum ut authorem reducant.

377. Contra secundò: Cum omnis ordinatè appetens prius intendat finem, quam media ad illum ordinata velit; meritaque electorum sint media eos ad gloriam conducentia; non potest Deus absque inordinatione prius velle, nec proinde prius videre meritum hominis in aliquo statu, quam ipsum prædestinet ad gloriam, ut in Tractatu de prædestinatione fuse ostendimus.

Disp. 2.
art. 1.
§. 7.

§. IV.

Solvuntur objectiones.

378. **O**bjicies primò: D. Augustinus lib. 1. de corrept. & gratia cap. 11. & 12. expressè docet, quod Adam per liberum arbitrium perseverare poterat, & quod ut veller perseverare, Deus in ejus reliquerat arbitrio: Sed illud non dicitur relictum arbitrio, vel fieri per liberum arbitrium, quod sit tantum ex gratia speciali, sive ad quod requiritur speciale auxilium: Ergo in doctrina Augustini, Adam in statu innocentia non indigebat auxilio speciali ad perseverandum, superaddito donis integritatis naturæ & gratiæ sanctificantis, ac concursui ipsis connaturaliter debito.

379. Respondeo quod quando D. Augustinus affirmat Adamum per liberum arbitrium potuisse in bono perseverare, solum intendit declarare facilitatem quam habebat perseverandi in bono, ratione doni integritatis perfectè subicientis partem inferiorem superiori, & superiorem Deo, ac prohibentis omnem rebellionem, seu motum inordinatum concupiscentiæ. Unde ibidem cap. 11. sic ait: *Ille non opus habebat eo adjutorio quod implorant sancti, cum dicunt, video aliam legem in membris meis, repugnantem legi mentis meæ &c. quoniam in eis caro concupiscit*

Tom. IV.

A *adversus spiritum, & spiritus adversus carnem, atque in tali certamine laborantes ac periclitantes, dari sibi pugnandi vincendique virtutem per Christi gratiam possunt. Ille verò nullà rixâ à seipso adversus seipsum tentatus, atque turbatus, in illo beatitudinis loco, suâ secum pace fruebatur.* Solutio est D. Thomæ 2. 2. quæst. 137. art. 4. ad 2. ubi hunc locum Augustini, qui est præcipuum Jansenianæ doctrinæ fundamentum, ita interpretatur, ait enim: *Dicit Augustinus in libro de corrept. & gratia, quod primo homini datum est, non ut perseveraret, sed ut perseverare posset* **B** *LIBERVM ARBITRIVM, quia nulla corruptio tunc erat in humana natura, quæ PERSEVERANDI DIFFICULTATEM praberet.* Unde S. Augustinus solum intendit excludere à statu innocentia necessitatem specialis auxilij sanantis infirmitatem naturæ (quale in nobis requiritur ad perseverandum) non tamen negat in primo homine necessitatem specialis auxilij, figentis ac firmantis liberi ejus arbitrij veritatem.

C *Objicies secundò: Donum perseverantiæ erat debitum connaturaliter homini in statu integritatis & innocentia: Ergo non erat speciale Dei beneficium. Consequentia manifesta est, Antecedens probatur. Omni formæ in suo subiecto non impeditur debetur concursus ad id omne, quod ex natura sua exigit: Sed gratia habitualis in homine integro, est forma ex natura sua exigens perseverantiam & firmitatem, nullumque quantum ad hoc patiens impedimentum, sicut patitur in homine lapsò, ob rebellionem concupiscentiæ: Ergo ei debitum fuisset titulo connaturalitatis auxilium ad perseverandum.*

D *Respondeo negando Antecedens. Ad cujus probationem, datâ Majori, nego Minorem: licet enim gratia existens in homine integro non pateretur, sicut in homine lapsò, impedimentum quoad sui conservationem, ex parte rebellionis concupiscentiæ proveniens: erat tamen obnoxia impedimento, quod consistebat in mobilitate & veritabilitate liberi arbitrij, ut constat ex dictis in quarta probatione conclusionis.*

E *Objicies tertio: Debet assignari aliqua differentia, quantum ad necessitatem doni perseverantiæ, inter statum naturæ lapsæ, & statum naturæ integræ; imò talem differentiam valde exaggerat D. Augustinus in libris de corrept. & gratia, & de bono perseverantiæ: Sed nulla erit assignabilis quoad hoc differentia inter illos duos status, si homo in natura integrâ indiguit auxilio speciali ad perseverandum; nam juxta hanc doctrinam verum erit dicere, quod sicut ad perseverandum actu non satis est in natura lapsa auxilium sine quo perseverari non possit, sed requiritur insuper auxilium quo perseveretur de facto; ita & in statu naturæ integræ: Ergo &c.*

L *Respondeo concessa Majori, negando Minorem: cum enim necessitas auxilij specialis ad perseverandum in gratia, proveniret in natura integrâ præcisè ex veritabilitate liberi arbitrij, in natura verò lapsa oriatur etiâ ex rebellionem concupiscentiæ; sufficienter inde salvatur disparitas quoad ejus necessitatem inter statum naturæ integræ, & statum naturæ lapsæ: falsum autem omnino est, quod D. Augustinus locis citatis exaggeret differentiam inter statum naturæ integræ, & statum naturæ lapsæ, quoad necessitatem gratiæ ad perseverandum; solum enim ibi in hoc distinguit illos duos status, quod cum Adamus in priori non perseveraverit, solam potentiam ad perseverandum*

accepit; at verò in posteriori, cum aliqui de facto A
perseveret, prater potentiam ad perseverandum,
ipsum actualis perseverantia donum accipiunt.
Primò (inquit) homini datum est adiutorium per-
severantia, non quo fieret ut perseveraret, sed sine
quo liberum arbitrium perseverare non posset.
Nunc verò sanctis, in regnum Dei per gratiam Dei
prædestinatis, non tantum tale adiutorium perse-
verantia datur, sed tale ut eis perseverantia ipsa
doneatur, non solum ut sine isto perseverantes esse
non possint, verum etiam ut per hoc donum non
nisi perseverantes sint.

384. Obijcies quartò: Potest Deus infundere vo-
luntati viatoris habitum illam immobilantem
in bono, cui proinde debita sint auxilia efficacia
ad nunquam peccandum: At talis habitus nihil
aliud haberet, quàm habuerint illi quos Deus
homini contulit in statu innocentia; cum per
illos natura esset integra & perfecta in utroque
ordine naturæ & gratiæ, quo nihil ampliùs ille
habitus præstare posset: Ergo de facto erant de-
bita huiusmodi auxilia homini in statu innocen-
tiæ, subindeque donum perseverantia in illo sta-
tu non fuisset speciale Dei beneficium. Majorem
docent plures ex nostris Thomistis in Tractatu
de Incarnatione, eamque probant primò, quia
Deus potest reddere impeccabilem animam via-
toris, per collationem gratiæ habitualis, ut par-
ticipantem perfectionem aliquam gratiæ consum-
mata comprehendere; quomodo beatam
Virginem factam fuisse impeccabilem docet D.
Thomas varijs in locis, præsertim 3. p. quæst. 27.
art. 3. & in 3. dist. 1. quæst. 1. art. 2. Ergo potest
etiam voluntati viatoris infundere habitum, qui
ex simili participatione immobiliter illam in bo-
no, ac proinde cui debita sint auxilia efficacia ad
nunquam peccandum. Secundò probant, quia
potest Deus infundere intellectui viatoris habi-
tum, ipsum immobilantem in vero practico, quo
infallibiliter dirigatur erga omnia agibilia; qualis
fuit de facto scientia infusa animæ Christi, quæ
quia eminenter erat practica & speculativa, ac
independens à phantasmatis (ex quorum defa-
rigatione provenit quod non semper sumus in
actuali veri consideratione) semper erat in actu
respectu omnium agibilium; quod etiam de scien-
tia infusa B. Virgini tradunt Albertus magnus,
D. Antoninus, Canisius, & alij: Ergo pariter po-
test infundere voluntati viatoris habitum, illam
immobilantem in bono, cui proinde debita sint
auxilia efficacia ad nunquam peccandum.

385. Respondeo datà Maiori (cujus veritatem ex-
aminare præsentis instituti non est) negando Mi-
nore: nam licet habitus infusus homini in statu
innocentiæ, illum integrum in utroque ordine na-
turæ & gratiæ constituerint, non tamen partici-
pabant perfectionem aliquam gratiæ consumma-
tæ comprehendere, quâ indeclinabiliter volun-
tatem in bono firmarent; aliàs homo in statu in-
nocentiæ non potuisset peccare; sicut Apostoli
per donum confirmationis in gratia, ipsi post ad-
ventum Spiritus Sancti concessum, impeccabiles
constituti sunt: habitus autem ille quem possibi-
lem admittimus, perfectionem gratiæ consum-
mata participaret, quâ voluntatem ad bonum
quoad specificationem determinaret; sicut de fa-
cto id præstat donum confirmationis in gratia,
quod tollit, vel saltem ligat potentiam peccandi,
& facit quod illa non prorumpat in actum & ho-
mo non peccet de facto usque in finem vitæ, &
infallibiliter moriatur in gratia.

§. VII.

Alia difficultas resolvitur, & in quo formaliter
consistat perseverantia donum, breviter
explicatur.

Deo quartò, donum perseverantia finalis
consistere formaliter in conjunctione gra-
tiæ cum morte, ex efficaci glorificationis inten-
tione imperata.

Probatur primò ex Augustino lib. de bono per-
sever. cap. 1. ubi sic ait: *Hanc certè, de qua nunc
agimus perseverantiam, quâ in Christo persevera-
tur usque in finem, nullo modo habuisse discendus
est, qui non perseveraverit usque in finem.* Et cap.
6. *De illa (inquit) perseverantia loquimur, quâ
perseveratur usque in finem, quæ si data est, perse-
veratum est usque in finem; si autem non est perse-
veratum usque in finem, non est data.* Quibus ver-
bis insinuat, de ratione perseverantia esse, ut gra-
tiam cum morte conjungat.

Probatur secundò ratione: In eo formaliter si-
tum est donum perseverantia, quo perseveran-
tes à non perseverantibus distinguuntur: Atqui
non distinguuntur in alio, antequam ad assecu-
tionem gloriæ, quàm in eo quod talis est divinæ
providentiæ dispositio circa ipsos, ut debeant
mori in gratia; cum alij interdum plus habeant
gratiæ & donorum Dei in hac vita: Ergo donum
perseverantia finalis consistit formaliter in spe-
ciali Dei dispositione, quâ gratia cum morte con-
jungitur. Ex quo

Inferes primò, perseverantiam pro formali
esse ejusdem rationis in omnibus, cum in om-
nibus formaliter importet conjunctionem gra-
tiæ cum morte, ex efficaci glorificationis in-
tentione imperatam; pro materiali verò diver-
sa in diversis importare: nam in ijs qui sine usu
rationis decedunt, importat solam Dei providen-
tiam, ratione cuius ita omnia disponuntur, ut
mors accadat antequam gratia possit amitti: in
alijs verò importat collationem variorum au-
xiliorum, vel ad respiciendum à peccato, vel
ad vitanda peccata, & superandas tentationes,
& longo tempore in bono persistendum, aut
etiam ad existendum in gratia in illo instanti, in
quo ex speciali Dei dispositione mors accidere
debet.

Auxilia verò quæ in diuturna perseverantia in
bono reperiuntur, eleganter describit Augustinus
homil. 23. inter quinquaginta, his verbis: *Adul-
ter non fuisti in illa vita tua præterita, plenâ ig-
noriâ, nondum illuminatus, nondum bonum
malumque discernens, nondum credens in illum
qui te nescientem regebat. Hoc tibi dicit Deus
tuus: regebam te mihi, servabam te mihi.
Ut adulterium non committeres, suavor defuit; ut
suavor deesset, ego feci. Locus & tempus defuit:
ut hac deesset, ego feci. Affuit suavor, non de-
fuit locus, non defuit tempus: ut non consentiret,
ego feci. Agnosce ergo gratiam ejus cui debes &
quod non admisti. Mihi debet iste quod factum
& dimissum vidisti: mihi debes & tu quod non ad-
misti. Nullum est enim peccatum quod fecit ho-
mo, quod non possit facere alter homo, si desit re-
ctor à quo factus est homo. Ubi in prioribus verbis
auxilium externæ protectionis declarat, quo
Deus remover occasiones peccandi; in postero-
bus autem, auxilium internæ inspirationis & mo-
tionis, quo facit ut homo rectè operetur, & lon-
go tempore in bono perseveret.*